

DUMPHLUN

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

PROJET DE RECONSTRUCTION D'UN MONUMENT HISTORIQUE

avec

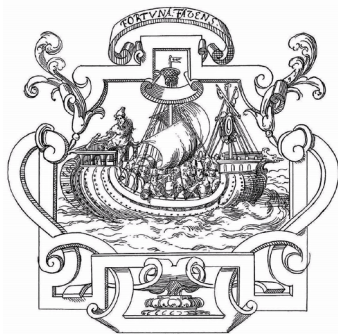
GESCHIEDENIS

Dumphlun, een versterkte plek

De naam Dumphlun, van Keltische oorsprong, combineert de wortels "dun" (versterkte omheining) en "flun" (waterloop), wat getuigt van een zeer oude bewoning van de plek. De eerste schriftelijke vermeldingen van het kasteel dateren uit de 15e eeuw, een periode van heropbouw na de Honderdjarige Oorlog, die leidde tot de verwoesting van het nabijgelegen kasteel van Billy in 1428-1430.

De bouw van Dumphlun – destijds een versterkt huis met torens en grachten – wordt toegeschreven aan Philibert d'Anlezy, man van de wapens in 1467 en hofmeester van de gravin van Nevers in 1475, overleden vóór 1489. Zijn kleinzoon, Imbert d'Anlezy, een van de honderd edellieden van het koninklijk hof en veteraan van de Italiaanse Oorlogen, staat bekend om zijn "Boek van het Fortuin" (1568), opgedragen aan de hertog van Alençon en geïllustreerd door de maniëristische kunstenaar Jean Cousin de Jonge.

In de 15e en 16e eeuw werd het domein uitgebreid en kreeg het meerdere torens — tot zeven in zijn hoogtijdagen. Tot in de 17e eeuw bleef Dumphlun eigendom van de families d'Anlezy en Cossaye, beide bekeerd tot het protestantisme, zoals een groot deel van de adel in de streek Nivernais. De kapel van Dumphlun (nu verdwenen) werd omgevormd tot een protestantse tempel.

Dumphlun, een landbouwsite

In de 17e eeuw kwam Dumphlun in handen van de familie Rémigny de Joux. Charles, baron van Rémigny, luitenant-generaal van de provincies Nivernais en Dionzais, gehuwd met Marie-Chrétienne de La Perrière, vestigde zich hier in 1642.

Deze invloedrijke familie in het Nivernais tot aan de Franse Revolutie, liet ook het Hôtel de Rémigny in Nevers (1 rue de Rémigny) na, evenals de herinnering aan Luc-Angélique de Rémigny (1716-1779), die met zijn compagnie in Nieuw-Frankrijk vocht tegen de Engelse troepen, met name tijdens de Slag op de Vlake van Abraham (1759), ter verdediging van de stad Quebec.

Tussen 1774 en 1781 ondernam markies Jean-Baptiste de Rémigny een grootschalige hervorming van Dumphlun, in de geest van de landbouwvernieuwing geïnspireerd door de fysiocratische ideeën. Het kasteel werd deels herbouwd, en een monumentale hoeve werd ontworpen door de Parijse architect Jean Babin. Het geheel vormde een van de grootste landbouwcomplexen in het Nivernais.

Tijdens de Franse Revolutie verdween de laatste markies van Rémigny, Angélique-Louis Marie, naar het buitenland of in Frankrijk zelf, terwijl zijn moeder en broer in Parijs werden guillotineerd (1794). Hij overleed in 1803 en liet een jonge zoon na, Pierre-Nicolas de Rémigny, die op zijn beurt in 1821 overleed. Het volledige domein, kasteel en hoeve, werd in 1814 gekocht door een Parijse familie, de Bouchers. Zij maakten van Dumphlun hun zomerverblijf en introduceerden er de nieuwste landbouwtechnieken.

In de 19e eeuw speelde Dumphlun een erkende rol in de ontwikkeling van het Charolais-runderras, dat bijdroeg aan de economische welvaart van de regio. De modelhoeve werd ook een belangrijk centrum voor de fok van het Zwarte Nivernais-paard, meermaals bekroond op grote Franse en internationale tentoonstellingen.

In de loop van de 20e eeuw ging de activiteit op het domein achteruit door veranderingen in de landbouwpraktijken en de mechanisatie. De hoeve stopte definitief in 2003.

DE SITE

De ligging

Dumplun ligt op een heuvelrug met een breed uitzicht over de beboste heuvels van de Amognes. Bezoekers worden uitgenodigd om vrij door de grote tuin te wandelen en het landschap te bewonderen: bossen, weiden, boomgaarden en hagen.

De site van Dumplun onderging ingrijpende veranderingen in de 19e eeuw: de duiventoren verdween, de boerderij – vroeger één geheel met het kasteel – werd geleidelijk opgesplitst, en de vijvers werden drooggelegd. De lange platanenlaan die van het dorp Billy-Chevannes naar Dumplun leidt, werd in 2021 beschermd als historisch monument. Het agrarisch park telt enkele opmerkelijke bomen, waaronder de grote ceder met uitzicht op de vallei.

Studenten van de École nationale supérieure de paysage van Versailles werkten in 2022–2023 op de site. Hun projecten zijn te zien in de boerderijgebouwen.

Het kasteel

Het kasteel heeft een L-vormige plattegrond rond een oude toren uit de 14e of 15e eeuw. Deze toren opent naar een vleugel uit de 15e eeuw, waaraan in de 18e eeuw een veelhoekig torentje werd toegevoegd ter vervanging van een oudere trap. Het geheel wordt vervolledigd door een grote vleugel uit de 18e eeuw, met een sobere en lichte architectuur, kenmerkend voor buitenhuizen uit die tijd.

De ogenschijnlijke homogeniteit van het gebouw verbergt in werkelijkheid verschillende opeenvolgende bouwfasen, die tijdens het geleid bezoek worden toegelicht.

De hoeve

Gebouwd aan het einde van de 18e eeuw, is de hoeve van Dumphlun een opmerkelijk voorbeeld van agrarische architectuur. Ze werd ontworpen om gewassen, vee, arbeiderswoningen en werktuigen te herbergen en maakt indruk door haar afmetingen: meer dan 150 meter lang en 13 meter hoog voor de schuur-stallen.

Deze gebouwen vormen samen met het kasteel een samenhangend geheel rond een grote gemeenschappelijke binnenplaats, zoals die tot in de 19e eeuw bestond. Cisternen, wijnpers, omheiningsmuren en het woonhuis getuigen van een organisatie die gericht was op autonomie.

Na tientallen jaren van verlatenheid geniet de hoeve vandaag van een restauratieprogramma gesteund door de Staat (DRAC), de regio Bourgogne-Franche-Comté, de Stéphane Bern-missie/ Fondation du Patrimoine, en het programma AirBn/ Toerisme en Erfgoed.

Tegenwoordig vinden er rondleidingen, culturele evenementen, kunstenaarsresidenties en een landbouwproject plaats rond de teelt van wilgen en de kunst van het mandenvlechten. Zo herontdekt Dumphlun zijn oorspronkelijke roeping: een plek om te leven, te werken en kennis door te geven.

